

Náš domov

Jarní číslo

20. 3. 2022

Milí čtenáři.

Původně napsaný úvod byl plný optimismu o tom, jak po dlouhé zimě opět začíná jaro, které pro mnohé z nás představuje nový začátek. O tom, že dny bývají delší a nejsou tak temné, že sluníčko začíná hřát a příroda se probouzí ze zimního spánku. Všechno kvete a barví se. Všichni cítí změnu, nový elán a spoustu energie. Zkrátka takový naivní začátek, kdy se člověk nad ničím nepozastavuje, nic neřeší. Jenže když už jsme začali vyhlížet lepší zítřky (po úmorně vleklém covidu), přišla válka na Ukrajině. A tak s nepochopením sledujeme nejnovější zprávy v televizi a říkáme si: „Čeho všeho je Putin ještě schopen? Kam až to jeho šílené počínání může zajít?“. Mnohým z vás se začaly vybavovat vzpomínky na druhou světovou válku nebo na srpnovou okupaci v roce 1968. Taky už máte pocit, že ze strachu snad nikdy nevyjdeme?

K pozitivnější náladě vám snad trošku přispěje vydání dalšího čísla časopisu *Náš domov*. Jak už bývá tradicí, shrneme si v něm akce, které se konaly v zimě a přineseme informace, jaké akce plánujeme uspořádat na jaře. Dále se dozvíte, kdo oslaví své narozeniny.

Vzpomeneme v něm na ty, kteří nás v loňském roce opustili.

Časopis také přinese informace o tom, jak dopadly dotazníky, ve kterých rodinní příslušníci i uživatelé hodnotili kvalitu poskytované služby.

V tomto jarním čísle se také můžete těšit na článek o zdraví a nemoci od Šárky (Povídání o nemocech aneb „co nás trápí po těle“). Nebudou chybět ani pranostiky vztahující se k tomuto období.

Součástí jarního čísla časopisu bude i nová úhradová tabulka.

Mrzí nás to, ale s ohledem na růst cen energií a potravin od dubna zdražujeme. Malou útěchou snad je, že se vláda rozhodla v červnu valorizovat důchody, takže by pak nárůst cen za ubytování a stravu neměl být tolik citelný, jak ve zmiňovaném měsíci dubnu.

Na závěr se můžete těšit na citát k zamyšlení.

Přejeme vám krásné jaro a příjemné počtení!

Co jsme prožili v zimě

PROSINEC

3. 12. – Návštěva sv. Mikuláše s andělem a čertem

Po roční pauze nás opět navštívil sv. Mikuláš s andělem a čertem. Pravdou je, že letos se jeho družina stala méně početnou, tento fakt ovšem neměl žádný nepříznivý vliv na navození správné předvánoční atmosféry.

Každý rok tato trojice navštěvuje rodiny s dětmi přesvědčit se, zda děti byly uplynulý rok hodné a pokud zlobily, Mikuláš je pokárá a čert jim pohrozí peklem. U nás tomu nebylo jinak! Mikuláš při své obchůzce nevynechal žádný pokoj. Anděl s čerticí se o své příznivce přetahovali, Mikuláš se s každým důstojně pozdravil. Návštěva této družiny probíhala během dopoledne v příjemné náladě, a navíc všichni dostali něco sladkého, což umocnilo jejich spokojenost.

14. 12. - Pečení rohlíčků

Téměř každá z nás předvánoční čas věnuje pečení různých druhů cukroví. Mezi nejoblíbenější patří beze sporu vanilkové rohlíčky, linecká kolečka, vosí hnízda, pracny, Išelská (irská) kolečka, atd..

My jsme se rozhodli, že si jen tak na chuť, jako to děláme každý rok, upečeme pár plechů vanilkových rohlíčků. Tentokrát jsme udělali těsto jen ze dvou dávek, protože ani letos se nekonala vánoční večeře, kde jsme vánoční cukroví konzumovali u kávy před večeří. Letošní napečené cukroví jsme využili při setkání s paní Nečasovou, která nám přišla zahrát k vánočnímu punči.

17. 12. - Výroba vánočních svíců

Již několikátým rokem si sami děláme vánoční výzdobu, konkrétně svícny na stoly, které následně zdobí vestibul a chodby našeho Domova. V tento předvánoční čas jsme se sešli v klubovně, kde jsme se společnými silami pustili do výroby. Svícny se skládaly z větví tisu, tůje a krušpánku,

potom se dále přidala bobkovišeň a statice. Nakonec se dozdobily mašličkami, sušenými jablky, pomeranči a živými chryzantémami.

22. 12. - Zpívání u punče

Další tradiční akcí, která probíhá těsně před Vánocemi, je Zpívání u punče s paní Nečasovou. Sešli jsme se proto v klubovně, abychom si společně vytvořili vánoční atmosféru. Nejprve jsme si rozbalili společné dárky od Ježíškových vnoučat - přáli jsme si dostat společenské hry (Desítka, Desítka Česko a Zpátky do lavic). Pak paní Nečasová libě rozezněla klávesy a svůj hlas do vánočních koled. Celou klubovnou voněl vánoční punč dle osvědčeného receptu. Zpestřením byla souhra kláves a zobcové flétny, kterou si oprášila opět po dvou letech Lenka. Zazněly známé i méně známé koledy a bylo vidět, že většina se se svým zpěvem přidala a naladila se tak na nadcházející vánoční svátky.

LEDEN

6. 1. – Společenské hry v jídelně

První akcí v novém roce bylo hraní společenských her v jídelně. Jak bylo zmíněno dříve, od Ježíškových vnoučat jsme na přání dostali společenské hry Zpátky do lavic, Desítku a Desítku Česko. Zájemci se sešli v jídelně a po vzájemné domluvě se rozhodli zahrát si nesoutěžním stylem hru Zpátky do lavic. Kdo věděl, přihlásil se o slovo. Když jsme něco nevěděli, poučili jsme se ze správných odpovědí na kartičkách. Toto řešení se nakonec ukázalo velmi vhodné. Příště vyzkoušíme další hru, Desítku, a uvidíme, jak se nám bude dařit.

12. 1. – Novoroční turnaj v šípkách

Jsme moc rádi, že letošní novoroční turnaj v šípkách mohl proběhnout. Minulý rok jsme totiž z důvodu pandemie covidu nehráli. Letos jsme v jídelně po mírném rozcvičení vytvořili tři družstva po čtyřech. Někteří uživatelé se chtěli jen dívat. Někdo viděl hraní šipek zcela poprvé a poprvé si také vyzkoušel hod šípkou na terč. Náš turnaj byl o setkání a dobré náladě, tak snad nikomu nevadila námi vytvořená (ne)pravidla. Po

probojování do finále a sečtení bodů se umístila na prvním místě paní Tylichová, na druhém paní Fialová a na třetím paní Uhrová. Pro všechny účastníky jsme měli připravenou sladkou odměnu.

Na rozloučenou se jídelnou ozvalo „Sportu 3x nazdar! - „Zdar, zdar, zdar!“

20. 1. – Beseda s paní Pitnerovou na téma: „Manželky prezidentů“

Bylo vzneseno přání, zda by bylo možné uspořádat v našem Domově nějakou zajímavou besedu. Rozhodli jsme se tedy, že se pokusíme besedy zařazovat do pravidelných měsíčních akcí. V měsíci lednu jsme pozvali paní Pitnerovou, členku Klubu důchodců v Letovicích, která pro nás v minulosti již několik přednášek připravila.

Tématem besedy byly „Manželky prezidentů“. Paní Pitnerová měla připravené materiály, ale vzhledem k tomu, že naši uživatelé jsou velcí pamětníci, přednáška volně přešla do diskuse. Dopoledne bylo přínosem

pro všechny zúčastněné, proto jsme se domluvili na pokračující spolupráci.

ÚNOR

4. 2. - Beseda na téma: „Cizinci v ČR“

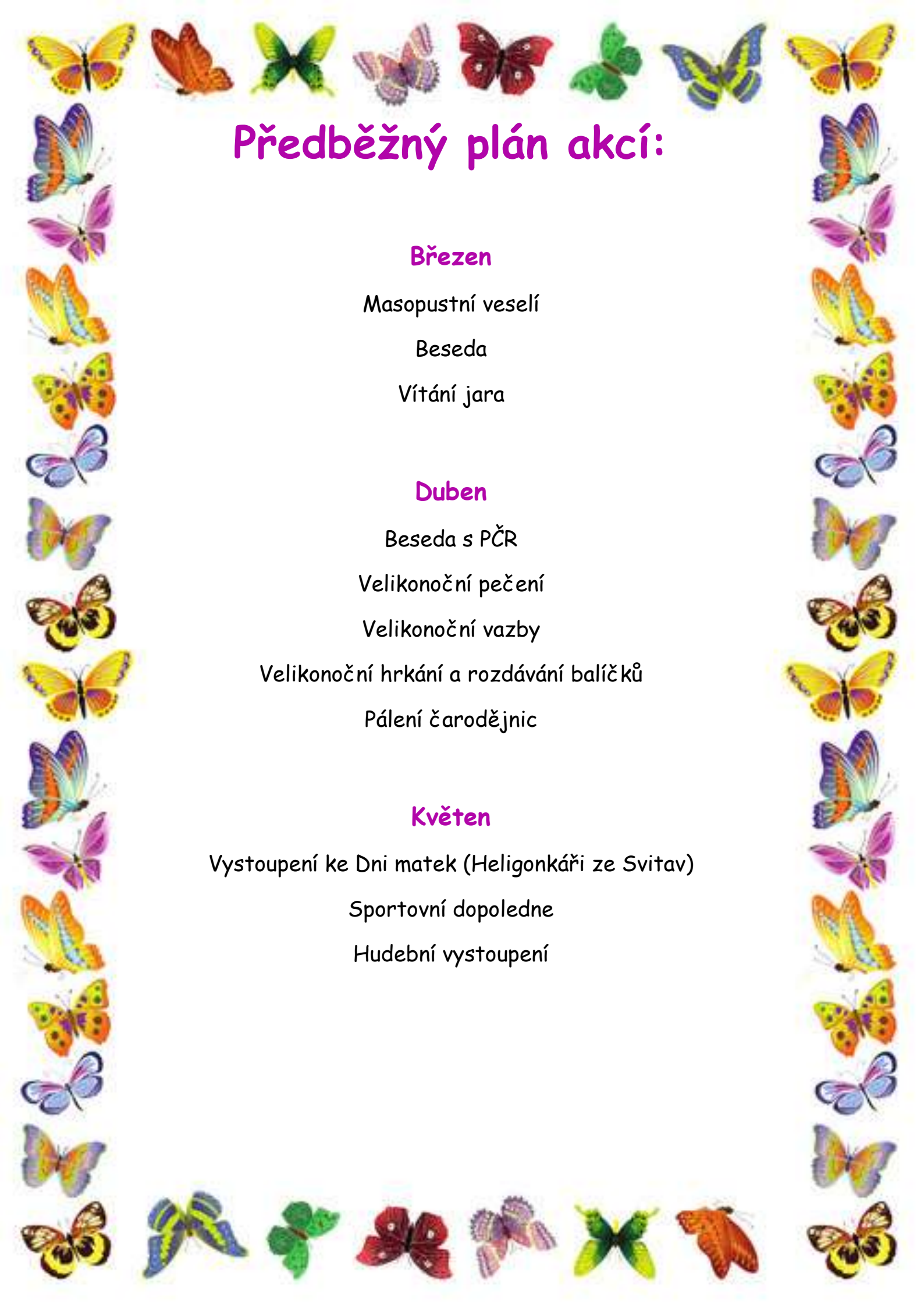
Začátkem února jsme přijali nabídku přednášky s tématem „Cizinci v České republice“. Z organizace pro ochranu uprchlíků přijely z Ostravy dvě sociální pracovnice, které nám danou problematiku více přiblížily. Zpočátku jsme moc nevěděli, na co se máme připravit, ale po vzájemném seznámení obavy opadly. Přednáška byla přínosem pro obě strany. Přednášející sociální pracovnice byly nadšené interiérem našeho Domova a hlavně mile překvapeny zájmem našich uživatelů o danou problematiku. Nejprve jsme si povídali o národnostech, které u nás hledají nejčastěji azyl (Ukrajinci, Vietnamci, Rusové), potom nám sociální pracovnice přiblížily proces udělení azylu. Dozvěděli jsme se, že se jedná a velmi

složitý a zdoluhavý proces s nejistým výsledkem. Na závěr nám přiblížily svoji práci, která spočívá zejména v řešení konkrétní situace již příšlých uprchlíků a jejich dětí na území ČR. Obě pracují v pobytovém středisku Havířov.

V únoru jsme měli naplánované ještě dvě akce, a to „Zpívání s paní Nečasovou“ a „Valentýnské pečení“. Vzhledem k tomu, že se u nás v Domově opět objevila nákaza Covid - 19, rozhodli jsme se tyto akce zrušit, abychom alespoň trochu zamezili šíření nákazy.

Předběžný plán akcí:

Březen

Masopustní veselí

Beseda

Vítání jara

Duben

Beseda s PČR

Velikonoční pečení

Velikonoční vazby

Velikonoční hrkání a rozdávání balíčků

Pálení čarodějnic

Květen

Vystoupení ke Dni matek (Heligonkáři ze Svitav)

Sportovní dopoledne

Hudební vystoupení

V NÁSLEDUJÍCÍM OBDOBÍ OSLAVÍ SVÉ NAROZENINY

Březen:

paní Miroslava Formáčková

pan Jaroslav Poláček

paní Františka Machalová

pan František Klimek

pan Jan Růžička

paní Viera Zásmětová

paní Mariana Švejcarová

paní Božena Trčková

paní Anna Brtnická

Duben:

paní Věra Štěpánová

paní Marie Prudilová

Květen:

paní Anna Nečasová

pan Ota Čáslavka

paní Ludmila Procházková

paní Jaroslava Poláčková

pan František Písařík

paní Božena Tomášková

V ROCE 2021 NÁS OPUSTILI TITO UŽIVATELÉ:

paní Eliška Šustrová

pan Bohuslav Kalas

paní Božena Kelnerová

paní Blažena Štempelová

paní Olga Holková

paní Mariana Krejčířová

paní Ludmila Sedláková

paní Marie Škaroupková

paní Vlastimila Bučková

paní Růžena Vorlová

paní Marie Felcmanová

paní Anastázie Palbuchtová

paní Vlasta Borková

paní Helena Janková

paní Jitka Sklenářová

paní Zdeňka Holasová

pan Lubomír Špidlík

paní Růžena Fabičovicová

paní Helena Zeráková

paní Emília Bočková

paní Miroslava Vojkovská

paní Libuše Antlová

paní Ludmila Pospíšilová

paní Marie Bednářová

paní Marie Krausová

Čest jejich památce

VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKŮ

V listopadu loňského roku jsme mezi rodinné příslušníky a uživatele rozdali dotazníky, které měly odrážet spokojenost s kvalitou poskytované sociální služby. Jejich vyhodnocení přinášíme níže.

RODINNÍ PŘÍSLUŠNÍCI

Z rozdaných 60 kusů dotazníku se vrátilo pouhých 16, což je srovnatelné s předloňským rokem. Dotazníky vyznívaly více méně kladně, a to ve všech oblastech otázek, pouze u jednoho dotazníku byly odpovědi převážně negativní.

V poznámkách, kde se rodinní příslušníci měli možnost více vyjádřit, byl personál pochválen za celkovou péči a profi přístup, vstřícnost, ochotu, trpělivost, dále za pěkný a milý přístup k uživatelům. Co se výtek týče, objevily se poznámky, které kritizovaly nevhodné chování některých pracovníků a používání nevhodných výrazů směrem k uživatelům a také to, že by k uživatelům měly být vstřícnější. Jedna výtka se týkala toho, že personál není, zejména o víkendech, k dispozici.

Co se týká přání, požadavků, připomínek a obecné nespokojenosti, jedním respondentem byla kritizována skladba jídelníčku. Zdá se mu být velmi nevhodná, složená z mála zeleniny a ovoce. Na odpolední svačinu je podáváno jen pití. Nevhodný je podle respondenta také brzký čas podávání obědů u ležících uživatelů. V dalším dotazníku se objevilo přání

více chodit s bydlícím (myšleno s uživateli). V ostatních odpovědích se objevila přání, aby profi přístup zaměstnancům vydržel, aby byli zdraví a šťastní.

Do podnětů, které mají vést ke zkvalitnění naší práce, jeden z respondentů uvedl, že vedení CSSML by mělo více a kvalitněji dohlížet na své zaměstnance.

Dalším podmětem ke zlepšení bylo prodloužení doby návštěv v letních měsících a v případě, že opět dojde k uzavření Domova pro seniory, dát na každé patro mobilní telefon a zajistit kontakt s rodinnými příslušníky tak, jak bylo zvykem v Nemocnici Letovice.

UŽIVATELÉ

Mezi uživateli bylo rozdáno celkem 42 dotazníků, vyplněných dotazníků zpět jsme dostali 35, což je 83% návratnost (při dalším vyhodnocování odpovědí je tedy vycházeno z celkového počtu odevzdaných a zpět vyplněných dotazníků - 35).

Uživatelé měli možnost vyjádřit se k otázkám, které byly rozčleněny do následujících oblastí:

- Denní režim
- Stravování
- Hygiena
- Přístup personálu
- Volnočasové aktivity

- Zdravotní péče
- Rehabilitace
- Péče o oděv
- Prostředí v domově
- Spolubydlící
- Informovanost
- Další podněty, návrhy a přání

Spokojenost s **denním režimem** je u uživatelů vysoká. Téměř všichni uživatelé odpověděli, že jim denní režim vyhovuje. Připomínky jsou pouze individuální a budou předány na poradách úseků.

Spokojenost se **stravou/jídelníčkem** vyjádřilo za rok 2021 celkem 80 % uživatelů, což je stejné množství jako v roce 2019. Výslovnou nespokojenost vyjádřilo celkem 6 uživatelů (17 %).

Uživatelé se vyjadřují k masu (je tvrdé), množství (velikosti) podávaných porcí a druhu pokrmů, které by si přáli.

Spokojenost s **pitným režimem** vyjádřila většina uživatelů (97 %), také zde se objevily připomínky.

Celkově lze konstatovat, že stravování vnímají uživatelé jako zásadní. I přes připomínky a komentáře jsou spokojeni, míra spokojenosti je u více než tří čtvrtin dotázaných uživatelů.

Připomínky věnované této oblasti byly předány vedoucí stravování.

V oblasti hygieny vyjadřuje většina uživatelů spokojenost s režimem koupání (97 %) i přístupem personálu (88 %). V otázce na přístup personálu se objevují připomínky na spěch,

někdy není uživatel spokojen (připomínky uvedeny výše).

K dodržování intimity lze říci, že uživatelé jsou i v tomto směru spokojeni, necítí narušování soukromí apod., na otázku neodpovědělo 5 uživatelů, kdy předpokládáme, že uživatelé jsou sami na pokoji nebo tuto otázku neřeší (vyplývá z uvedených připomínek).

S chováním personálu jsou uživatelé ve větší míře spokojeni.

U chování personálu v přímé péči je procentuální spokojenost nejnižší (77 %).

K tomuto úseku se objevily také opakovaně připomínky. 7 dotázaných (což je v tomto případě 20 %) vyjádřilo částečnou nespokojenost.

U úseku úklidu pouze jedna negativní připomínka - „neutírá prach“, u vedení mají uživatelé pocit, že se málo setkávají, přesto hodnotí chování vedení více než uspokojivě.

S povděkem vnímáme spoustu reakcí, kterými uživatelé vyjádřili to, jak se personál chová - mnoho poznámek bylo pozitivních.

V mnoha komentářích ovšem zaznělo, že ne všichni mají dobrý přístup a také se více uživatelů vyjadřovalo ke spěchu a odvolávání se na mnoho práce. Všechny poznámky budou předány vedení a budou projednány na poradě úseku sociální péče.

Odpovědi k volnočasovým aktivitám nám ukazují, jaký poměr uživatelů navštěvuje skupinové volnočasové aktivity a kolik uživatelů by si přálo individuální aktivity na pokoji (jednotlivě), a zda jsou někteří

uživatelé v této oblasti neuspokojeni.

Z celkového počtu odpovědí uvedla méně než polovina dotázaných, že se skupinových aktivit účastní. To vypovídá o tom, jak se změnil pohled na aktivity v období Covid. Někteří uživatelé raději tráví svůj čas na pokoji a upřednostňují individuální aktivity. Pozitivní zpráva je, že zřejmě

všichni uživatelé, kteří skupinové aktivity navštěvují, jsou s jejich náplní a konáním spokojeni. K dotazu, proč se někdo skupinových aktivit neúčastní, byly opět v největší míře uvedeny důvody zdravotní.

Co se týká individuálních prací na pokoji, celkem 74 % dotázaných uvedlo, že je pracovníce pro volnočasové aktivity navštěvují na pokoji. 2 uživatelé uvedli, že o návštěvy nestojí. Dva uživatelé uvedli, že by návštěvy na pokoji ocenili (někdy).

Po delší době se objevily náměty na výlet či společnou akci - uvedeno výše.

Výsledky týkající se spokojenosti se **zdravotní péčí** vyznívají pozitivně. Celkem 65 % dotázaných uvádí spokojenost, dalších 29 % je spokojeno většinou.

Výslovnou nespokojenost vyjádřil jen jeden dotazovaný.

Rehabilitaci využívá dle dotazníku více jak polovina dotázaných. 20 % dotázaných by rádo rehabilitovalo častěji, mezi připomínkami zaznívá bohužel i to, že se „nikdo neptal“ a „málo chodím“. Tři

dotázaní vyjádřili s rehabilitací výslovně nespokojenost, připomínky byly uvedeny dvě.

Spokojenost s kvalitou praní prádla vyjádřilo v dotazníku celkem 85 % dotázaných, což je obdobné jako v roce 2019 (to bylo 84 %). Nespokojenost vyjádřili dva dotazovaní.

Se značením oděvů svou spokojenost vyjádřilo celkem 91 % uživatelů, ovšem i u odpovědí vyjadřujících spokojenost jsou uvedeny připomínky k tomu, že se ztrácí prádlo.

Již z běžného chodu domova je nám známo, že někteří uživatelé dlouho dohledávají své oblečení, některé kusy nejsou dohledány. Je otázkou, zda je to tím, že prádlo není označeno nebo je špatně roztríděno a rozděleno do skříní. Tato oblast je pravidelně projednávána na poradách úseku sociální péče a také se zaměstnanci prádelny.

V odpovědích na otázky týkajících se teploty a prostředí domova se objevily reakce zejména ohledně teploty. Ovšem některým uživatelům vadí přílišné topení,

některým je zima, negativní reakce jsou jen ojedinělé.

Z celkového hlediska, i přes ojedinělé připomínky, lze říci, že uživatelům vyhovuje teplota na pokojích i ve společných prostorách a vybavení

pokojů i celkové prostředí domova se jim líbí. Na využití relaxační místnosti již pracujeme, uvědomujeme si, že by bylo vhodné ji více využívat, probereme na poradě úseku sociální péče.

V dotazech na **společné soužití** na vícelůžkových pokojích se každoročně objevují připomínky a komentáře. V roce 2021 byl negativní komentář jen jeden, jinak všichni dotázaní uvedli, že

vychází bez větších problémů, jeden dotázaný řeší návštěvy spolubydlící. Celkově lze říci, že soužití na pokojích se mezi uživateli služby celkem daří.

V průběhu roku se samozřejmě setkáváme s tím, že ne všichni uživatelé společně na pokojích vycházejí dobře. V takových případech se snažíme reagovat a uživatele na jejich žádost přestěhujeme. Téma soužití na pokojích vnímáme jako citlivé, a i nadále mu budeme věnovat pozornost, i přesto, že negativních reakcí nezaznělo mnoho.

Informovanost uživatelů je dle výsledků pro tuto oblast poměrně dobrá. Uživatelé vědí, že si mohou stěžovat na

kvalitu služby („ano“ odpovědělo 91 % dotázaných), současně vědí, na koho se obrátit (v 88 %).

Oproti roku 2019 klesla informovanost uživatelů v oblasti týkající se individuálního plánování. V roce 2021 kladně odpovědělo 60 %, kdežto v roce 2019 to bylo 72 % dotázaných. Je třeba říci, že oblast individuálního plánování byla v době epidemie covid-19 velmi omezená, došlo ke změnám mezi zaměstnanci a služba je poskytována mnoha novým uživatelům. Nelze tak tato období porovnávat úplně stejně. I nadále zůstává individuální nastavení služby jednou z našich priorit a bude tomuto tématu věnován prostor na poradách úseku sociální péče.

U otázek na respektování soukromí či názoru uživatele převažují kladné odpovědi, žádný uživatel neodpověděl, že by jeho soukromí nebylo respektováno. Celkem 88 % uživatelů má dostatek informací o dění v domově, což je stejný výsledek, jako v roce 2019.

Závěr

V roce 2020 jsme spokojenost uživatelů prostřednictvím dotazníku nezjišťovali. Z důvodu epidemických opatření a změn v nastavení poskytování služby se změnil částečně i chod domova, jinak také probíhají společné aktivity uživatelů služby. Ale i přes změny způsobené pandemií lze konstatovat, že se dle aktuálních odpovědí v dotazníku naše práce více méně daří. Spokojenost uživatelé také vyjádřili v poslední části dotazníku, kdy mohli zaměstnance pochválit, či jim poděkovat. Reakcí se objevila velká řada.

Pozornost v naší další práci budeme také věnovat připomínkám, námětům a výrazům nespokojenosti. Vyvarujeme se ovzduší spěchu, nedostatku prostoru na uživatele a nerovného přístupu, který z některých dotazníků místy vyzníval.

Povídání o nemocech, aneb co nás trápí po těle

V první řadě zdravím všechny uživatele a přeji krásné slunečné dny. Jsem tady s dalším dílem povídání o nemocech. Dnes je na řadě písmenko B.

A co nás trápí nejvíce, když jdeme ven do přírody na jaře nebo v létě? No přeci klíšťata. Přenášejí jednu ošklivou nemoc a tou je borelióza.

Boreliózu přenášejí **dospělá klíšťata i jejich mladší vývojová stádia**. Přenos borelií probíhá uvolňováním infikovaných slin klíštěte do těla hostitele během sání krve, a to **po 24 hodinách od prisátí**. Proto se okamžitým vytažením prisátého klíštěte **snižuje riziko nákazy**. Přenos boreliózy z člověka na člověka není možný.

První fáze boreliózy - skvrna na kůži a nespecifické obtíže:

První fáze onemocnění nastává zhruba **2 až 4 týdny** po přenosu infekce do těla. Častým projevem je jasně ohraničená **zarudlá skvrna** v místě prisátí klíštěte s centrálním vyblednutím, která nebolí ani nesvědčí. Podobné skvrny se později můžou objevovat kdekoli po těle, i na místech, kde klíštěte prisáté nebylo. Skvrna dosahuje velikosti až 5 cm. Tuto fázi boreliózy mohou doprovázet následující příznaky:

- potíže připomínající chřipku,
- bolesti hlavy,
- zvýšená teplota,
- bolesti svalů a kloubů,
- zduření lymfatických uzlin.

V mnoha případech se však v první fázi **nemusí objevit žádné příznaky**, případně jsou mírné a zůstanou bez povšimnutí. Celkově je průběh boreliózy **velmi individuální** a zdaleka ne každý nakažený projde všemi stádii nemoci.

Druhá fáze boreliózy – zátěž pro celé tělo:

Druhé stádium boreliózy většinou probíhá **1 až 4 měsíce po nakažení**. V této etapě nemoc postihuje klouby, nervový systém či srdce. Příznaky tohoto stádia zahrnují následující potíže:

- bolest, slabost, případně brnění končetin,
- obrna lícního nervu, zánět mozkomíšních blan, záněty jiných nervů,
- bolesti hlavy, poruchy soustředění,
- otoky a bolesti kloubů,
- zánět spojivek,
- zánět srdečního svalu, poruchy srdečního rytmu,
- bolesti svalů.

Třetí fáze boreliózy – možné celoživotní následky (chronická borelióza):

Není-li borelióza řádně a včas léčena, může **po měsících až letech od nákazy** přejít do třetího stadia. V této etapě nemoci pacienti zpravidla pocítují **obrovskou únavu**, leckdy může také dojít k trvalým změnám a poškozením některých orgánů. Ve třetím stádiu se mohou objevit následující potíže:

- **Akrodermatitis chronica atrophicans** - nafialovělé skvrny na končetinách. Kůže se následně stává velice tenká, vrásčitá a jemná. Lehce se roztrhne a poruší.
- **Chronická nervová a kloubní forma** - nemocní mohou pocítovat brnění či necitlivost rukou a nohou, trpí také poruchami paměti a spánku. Objevují se bolesti a otoky kloubů - nejčastěji kolenních.

Další následky boreliózy

Následkem špatně léčené či neléčené (přečizené) boreliózy tedy může být napadení centrálního nervového systému (CNS) - tzv. **neuroborelióza**. Ta může způsobit ztuhlý krk, silné bolesti hlavy, záněty nervů, mozkomíšních plen a mozku (meningitida). Dále může nemoc napadnout periferní nervový systém, což se následně projevuje např. nedoslýchavostí, poruchami vidění či závratěmi.

Mezi příznaky neuroboreliózy patří problémy s pamětí, deprese, denní spavost, noční bdělost, poruchy paměti a pozornosti. Poruchy nervového systému se mohou rozvíjet po dobu **měsíců až let od neléčené infekce**, vyskytnout se mohou také problémy se srdcem. Na kůži neléčeného pacienta se někdy objevují skvrny či vyrážka, mohou nastat i záněty očí či hepatitida.

Očkování proti borelióze a prevence

V současnosti známe 21 druhů borelií a zatím **není k dispozici vakcína**, která by dokázala všechny tyto druhy účinně zničit. V USA se sice lidé očkují, ale v tomto případě jde o jiného původce nemoci, který se v Evropě nevyskytuje. Evropští vědci na vývoji vakcíny proti borelióze intenzivně pracují a již nyní je naděje, že se jí brzo dočkáme.

Zatím je tedy jedinou prevencí **používání repelentů** a volba **vhodného oděvu i obuvi** do přírody. Také je důležitá pečlivá kontrola po návratu z přírody, hlavně pak v oblasti třísel, podpaží, vlasů, za ušima, v loketních a podkolenních jamkách. Přísáté klíště je nutné **odstranit co nejdříve**, ideálně do 24 hodin od přisátí.

Než přemýšlet nad klíšťaty a tím, co může člověk venku všechno chytit, je lepší se dívat kolem sebe a pozorovat květiny, stromy a zvířata. A těch se na jaře probouzí opravdu mnoho. O nich si také můžeme někdy popovídat.

Pranostiky pro nadcházející období

Březen

Na svatého Bedřicha slunko teplem zadýchá.

O svatém Tomáši, sníh bředne na kaši.

Duben

Nevěř žádnému počasí v dubnu, apríl si stejně troubí, jak chce.

Co se před svatým Jiřím zazelená, to se po něm ztratí.

Na svatého Marka, oharky do járka.

Květen

Chladno a večerní mlhy v máji, hojnost ovoce a sena dají.

Májová vlažička - naroste travička; májový deštíček - poroste chlebíček.

**Od měsíce dubna 2022 dojde ke ZVÝŠENÍ PLATEB ZA POBYT
A STRAVU v Domově pro seniory.**

Bohužel se změnami v celé společnosti a s navyšováním nákladů (zejména na stravování) bylo rozhodnuto a schváleno Radou města Letovice, které je naším zřizovatelem, že budou zvýšeny ceny za ubytování a stravu.

Přehledně máte všechny nové ceny znázorněny v tabulce na následující straně.

Opět všechny změny s tímto zdražením související Vám vysvětlí a projednají s Vámi sociální pracovníce.

Ano, opět se nevyhneme tvoření dodatků ke smlouvám a Vašemu podepisování.

Závěrem:

„Existují pouze dva dny v roce, kdy nemůžeme udělat vůbec nic.
Jedním je včerešek a druhým zítřek. Proto je dnešek tím správným
dnem, kdy má člověk milovat, konat a žít.“

Dalajláma

Redakční rada:
Mgr. Ivana Voříšková
Bc. Petra Ječná, DiS.
Ing. Ivo Kubín

